

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

№ 74-рк/к від 12 листопада 2015 року

КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА АПТЕКА
№ 63

63701, Харківська обл., м. Куп'янськ, вул. Леніна, буд. 19.

Щодо припинення дій, які містять ознаки
порушення законодавства про захист
економічної конкуренції

В ході дослідження ринків роздрібної реалізації лікарських засобів, на підставі подання третього відділу досліджень і розслідувань від 07.08.2013 № 615 про початок розгляду справи за ознаками вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЦЕНТРАЛЬНОЮ РАЙОННОЮ АПТЕКОЮ № 63 (надалі – КПОЗ ЦРА № 63) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку роздрібної реалізації лікарських засобів, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 09.08.2013 № 213-рк про початок розгляду справи № 3/02-186-13 (надалі - Справа).

Дії КПОЗ ЦРА № 63 полягають у встановленні завищених цін роздрібної реалізації на Димедрол 1 % 1,0 амп, Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп., Глюкозу 5 % 200 мл, Левофлосаксин 500 мг № 10 за рахунок застосування завищеного рівня торговельних надбавок в аптеці, розташованій за адресою: вул. Леніна, 19, м. Куп'янськ, Харківська обл. (надалі – Аптека).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

КПОЗ ЦРА № 63 є юридичною особою та зареєстроване Виконавчим комітетом Куп'янської міської ради Харківської області 03.06.1997, ідентифікаційний код - 01974520. Місцезнаходження: 63701, Харківська обл., м. Куп'янськ, вул. Леніна, буд. 19. Заклад здійснює, зокрема, роздрібну торгівлю фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах (код за КВЕД - 47.73).

КПОЗ ЦРА № 63 є закладом охорони здоров'я, підпорядкованим Міністерству охорони здоров'я України. Метою діяльності КПОЗ ЦРА № 63 є своєчасне та повне забезпечення населення, лікувально-профілактичних установ, підприємств та організацій лікарськими засобами, задоволення потреб фізичних та юридичних осіб у сфері охорони здоров'я.

Роздрібну реалізацію лікарських засобів КПОЗ ЦРА № 63 здійснює через мережу структурних підрозділів, до яких належать 5 аптек та 3 аптечних пункти.

У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КПОЗ ЦРА № 63 є суб'єктом господарювання.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- роздрібна реалізація лікарських засобів в межах території, обмеженої 500-метровою відстанню від Аптеки;
- суб'єкти господарювання - надавачі послуг з роздрібною реалізацією лікарських засобів.

Споживачами послуг роздрібною реалізацією лікарських засобів є фізичні особи, в яких є потреба придбання таких засобів.

Лікарські засоби є предметом господарського обігу та відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з урахуванням пункту 5.1. Методики, є товаром, який не має замінників.

Отже, товарними межами ринку є роздрібна реалізація лікарських засобів.

Територіальні межі ринку визначено шляхом встановлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання продукції є неможливим або недоцільним. Це визначення здійснено шляхом встановлення території, початково обмеженої зоною пішохідної доступності споживачів закладів роздрібною торгівлі лікарськими засобами.

Внаслідок специфіки послуг вони мають схильність до локалізації в межах крокової доступності для споживача послуг, оскільки під час вибору місця отримання послуги істотними є такі фактори, як:

- час, необхідний споживачу для того, щоб дістатися до лабораторії або пункту прийому аналізів;
- розмір транспортних витрат, які несе при цьому споживач.

Враховуючи зазначене, територіальними межами ринку визначено територію, обмежену 500-метровою відстанню від Аптеки (надалі – Територіальні межі).

В Територіальних межах, окрім КПОЗ ЦРА № 63 діють ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ КОЗИР ВАЛЕНТИНА ВОЛОДИМИРІВНА, ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФЕНІКС ФАРМ», ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ЛАПТЄВА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА, ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ ГРИШКО ОКСАНА СЕРГІЙВНА.

Відповідно до абзацу третього частини п'ятої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» монопольним (домінуючим) вважається також становище кожного з кількох суб'єктів господарювання, якщо сукупна частка не більше ніж п'яти суб'єктів господарювання, яким на одному ринку належать найбільші частки на ринку, перевищує 70 відсотків.

Враховуючи обмеженість кола учасників зазначеного ринку, відповідно до статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" КПОЗ ЦРА № 63 має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку роздрібною реалізацією лікарських засобів в Територіальних межах.

Аналізом роздрібних цін, що встановлюються КПОЗ ЦРА № 63 на лікарські засоби, встановлено наступне.

КПОЗ ЦРА № 63 здійснюється формування цін реалізації на лікарські засоби шляхом збільшення закупівельної вартості лікарських засобів на обсяг торговельної надбавки.

При цьому, формування цін роздрібною реалізацією на лікарські засоби здійснюється у відповідності до Постанови Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» (надалі – Постанова № 955).

За твердженням КПОЗ ЦРА № 63, на лікарські засоби та вироби медичного призначення, ціноутворення яких не врегульоване нормативними актами, роздрібна ціна формується згідно з

діючими ринковими цінами. Середній рівень надбавки по КПОЗ ЦРА № 63 протягом 2012 року та січня-березня 2013 року становив 22-24 % від закупівельної ціни.

При цьому, аналіз динаміки рівня торговельних надбавок на окремі лікарські засоби, свідчить про те, що при формуванні роздрібних цін на зазначені лікарські засоби КПОЗ ЦРА № 63 застосовувались торговельні надбавки, рівень яких суттєво перевищує середній рівень торговельної надбавки в цілому по КПОЗ ЦРА № 63.

Так, протягом 2012 року та січня-березня 2013 року торговельна надбавка на Димедрол 1 % 1,0 амп, становила 42 % - 60 %, на Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп. – 41 % - 52 %, на Глюкозу 5 % 200 мл – 32 % - 48 %, Левофлоксацин 500 мг № 10 – 39 % - 44 %.

Застосування такого рівня торговельних надбавок призводить до встановлення завищених цін роздрібної реалізації зазначених лікарських засобів.

В ході дослідження ринку роздрібної реалізації лікарських засобів встановлено, що інші суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібну реалізацію лікарських засобів в межах м. Куп'янськ, однак аптечні заклади яких не входять до Територіальних меж ринку, на перелічені лікарські засоби встановлюють торговельні надбавки, що не перевищують 30 %.

Отже, встановлення КПОЗ ЦРА № 63 завищених розмірів торговельної надбавки на Димедрол 1 % 1,0 амп, Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп., Глюкозу 5 % 200 мл, Левофлоксацин 500 мг № 10 призводить до ущемлення інтересів споживачів.

Такі дії були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, оскільки у такому разі КПОЗ ЦРА № 63, здійснюючи конкурентну боротьбу, намагалося б запропонувати нижчі ціни реалізації лікарських засобів, ніж у конкурентів, так як на вибір споживачів впливає ціновий фактор.

Вказані дії КПОЗ ЦРА № 63 порушують законні інтереси споживачів, які залишаються незахищеними за відсутності ефективно функціонуючого ринкового механізму зі значною конкуренцією між учасниками ринку в обраних Територіальних межах.

Враховуючи наведене, дії КПОЗ ЦРА № 63, які полягають у встановленні завищених цін роздрібної реалізації на Димедрол 1 % 1,0 амп, Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп., Глюкозу 5 % 200 мл, Левофлоксацин 500 мг № 10 за рахунок застосування завищеного рівня торговельних надбавок, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку роздрібної реалізації лікарських засобів.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає КОМУНАЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЦЕНТРАЛЬНІЙ РАЙОННІЙ АПТЕЦІ № 63 такі

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Припинити дії, які полягають у встановленні завищених цін роздрібної реалізації на Димедрол 1 % 1,0 амп, Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп., Глюкозу 5 % 200 мл, Левофлоксацин 500 мг № 10 за рахунок застосування завищеного рівня торговельних надбавок, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13, пунктом 2 статті 50, Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку роздрібної реалізації лікарських засобів, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють.

Про виконання рекомендацій шляхом прийняття розпорядчого документу, яким передбачити встановлення торговельної надбавки на Димедрол 1 % 1,0 амп, Новокаїн 0,5 % 5,0 № 10 амп., Глюкозу 5 % 200 мл, Левофлоксацин 500 мг № 10 у розмірах, що не перевищують 30 %, повідомити Харківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України в 15-денний строк з дня отримання рекомендацій.

Звертаємо Вашу увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Голова колегії

А.Г. Косолапов